

Gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk

Notitie reikwijdte en detailniveau

Aveco de Bondt

18 september 2017

Project Gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk
Opdrachtgever Aveco de Bondt

Document Notitie reikwijdte en detailniveau
Status Definitief
Datum 18 september 2017
Referentie 103612/17-013.222

Projectcode 103612
Projectleider mr. W.J. Maris
Projectdirecteur ing. R.W.M. Jansen

Auteur(s) A.M. van der Vlugt MSc
Gecontroleerd door mr. W.J. Maris
Goedgekeurd door mr. W.J. Maris

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Hoogoorddreef 15
Postbus 12205
1100 AE Amsterdam
+31 (0)20 312 55 55
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.
© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Aanleiding en achtergrond	5
1.3	Voorgenomen activiteit	6
1.4	Waarom een milieueffectrapportage?	6
1.5	De te volgen procedure en inspraak	9
1.6	Leeswijzer	10
2	RELEVANTE WET- EN REGELGEVING EN BELEIDSKADER	11
2.1	Nationaal, provinciaal en regionaal niveau	11
2.2	Gemeentelijk beleid	13
3	BESTAANDE ACTIVITEITEN EN ALTERNATIEVEN	16
3.1	Inleiding	16
3.2	Bestaande activiteiten	16
3.3	Voorgenomen activiteit	16
3.4	Alternatieven	17
4	MILIEUEFFECTEN EN WERKWIJZE MILIEUBEOORDELING	20
4.1	Beoordelingskader	20
4.2	Effectbeoordeling in m.e.r. en passende beoordeling	21
4.3	Kennisleemten, monitoring en evaluatie	22
	Laatste pagina	22
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Begrippenlijst	2

1

INLEIDING

1.1 Inleiding

Dit is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) voor het milieueffectrapport (MER)¹ voor de gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk in de gemeente Arnhem. In deze NRD wordt behandeld waar de MER-onderzoeken voor de gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk zich op zullen richten. Aangegeven wordt welke alternatieven en welke milieuaspecten onderzocht zullen worden.

Paragraaf 1.2 licht de aanleiding en achtergrond van het project toe. Vervolgens beschrijft paragraaf 1.3 kort de voorgenomen activiteit en geeft paragraaf 1.4 een toelichting op de meest relevante genomen besluiten, regelgeving en beleid voor het project. Paragraaf 1.5 geeft een toelichting waarom een milieueffectrapportage opgesteld moet worden. Vervolgens gaat paragraaf 1.6 in op de te volgen procedure en op welke manier inspraak en advies kan worden gegeven op deze NRD. Tot slot bevat paragraaf 1.7 een leeswijzer voor de volgende hoofdstukken van deze notitie.

1.2 Aanleiding en achtergrond

De gemeente Arnhem en de Provincie Gelderland zijn al geruime tijd voornemens om het gebied Stadsblokken - Meinerswijk om te vormen tot een uiterwaardenpark, als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk. In verschillende beleidsdocumenten is dit voornemen vastgelegd, namelijk in De Omgevingsvisie Gelderland, de Structuurvisie Arnhem 2020, het Groenplan Arnhem en de Gebiedsvisie Stadsblokken - Meinerswijk.

De potentie van Stadsblokken en Meinerswijk voor Arnhem ligt in de centrale ligging in de stad in combinatie met de unieke natuurlijke, landschappelijke en historische waarden. Het denken over dit gebied is in een versnelling terecht gekomen door het nationale project 'Ruimte voor de rivier', gericht op het vergroten van de rivierveiligheid.

In april 2012 is de Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk vastgesteld door de gemeenteraad van Arnhem. In de visie zijn als doelstellingen vastgelegd: realiseren van het programma Ruimte voor de rivier, beschermen en versterken van natuur- en landschappelijke waarden, beleefbaar maken van cultuurhistorie, vergroten van de recreatieve mogelijkheden en verbinden van het gebied met de stad.

De uitvoering van de Gebiedsvisie is opgesplitst in twee fasen die onlosmakelijk, onder meer qua exploitatie, met elkaar zijn verbonden. De eerste fase betreft de uitvoering van riviervakgebied maatregelen, het realiseren van een recreatief netwerk en het beleefbaar maken van cultuurhistorie. Dit vindt plaats in het gebied dat in eigendom is van de overheid en is geheel door de overheid gefinancierd. De uitvoering van deze fase is inmiddels voltooid.

¹ MER met hoofdletters en zonder puntjes tussen de letters betekent het milieueffectrapport (product), m.e.r. met kleine letters en puntjes ertussen staat voor de milieueffectrapportage (procedure).

De tweede fase betreft particulier eigendommen die door middel van particulier initiatief worden ontwikkeld. Het gaat onder meer om het realiseren van een recreatief, cultureel - en woningbouwprogramma en het versterken van de natuurlijke en landschappelijke waarde. Uitgangspunt is dat de kosten en investeringen om dit programma te realiseren worden gefinancierd door opbrengsten (toevoegen van waarde) in het gebied zelf en door externe subsidies. De grootste particuliere grondeigenaar in het gebied, KondorWessels Projecten, heeft dit initiatief genomen. Zij heeft het plan ontwikkeld waarvoor dit planMER wordt opgesteld.

De gebiedsvisie van 2012 richt zich op fase 1. Nadere afspraken over de uitwerking van fase 2 van de gebiedsvisie zijn vastgelegd in het Uitwerkingskader fase 2 - gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk. Dit uitwerkingskader (vastgesteld door de gemeenteraad op 19 december 2016) richt zich op de ontwikkeling van Stadsblokken en Meinerswijk. De volgende stap is om die twee dynamische gebieden verder uit te werken in concrete plannen. Deze uitwerking zal worden opgenomen in het op te stellen bestemmingsplan 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk' dat de private ontwikkeling van fase 2 Stadsblokken Meinerswijk juridisch-planologisch mogelijk zal maken.

1.3 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is de private gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk. Hierin zijn naast natuurontwikkeling de volgende ontwikkelingen voorzien (het functieprogramma):

- maximaal 60.000 m² te realiseren programma aan wonen, culturele en recreatieve voorzieningen (nieuwe + bestaande bebouwing inclusief alle buitenruimte, evenemententerrein en openbare ruimte zoals wegen en parkeren).
- hiervan zal maximaal 20.000 m² uit bebouwing bestaan, in principe gelijkelijk verdeeld over Stadsblokken en Meinerswijk.

1.4 Waarom een milieueffectrapportage?

De voorgenomen activiteit vereist een nieuw bestemmingsplan, en een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Doel is het milieubelang volwaardig mee te laten wegen bij de vaststelling van deze plannen (zoals het bestemmingsplan) en besluiten (zoals een vergunning).

Er zijn drie routes die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht, waarbij de activiteit(-en) waarop het plan of besluit betrekking heeft (hebben) bepalend zijn. Deze worden hieronder genoemd en getoetst.

In volgorde van frequentie van voorkomen:

1. **Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.):** Het Besluit m.e.r. is een algemene maatregel van bestuur (AmvB). Het Besluit m.e.r. is essentieel om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit een m.e.r.-(beoordelings)procedure moet worden doorlopen. De m.e.r. is wettelijk verankerd in Hoofdstuk 7 Wet milieubeheer (Wm).

Besluit milieueffectrapportage

Het Besluit m.e.r. bestaat uit een aantal onderdelen, waaronder onderdeel C en D.

Onderdeel C van het Besluit m.e.r. wijst de activiteiten en gevallen aan waarvoor een directe m.e.r.-plicht geldt. In dit onderdeel staan de activiteiten benoemd die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu.

Onderdeel D van het Besluit m.e.r. bevat grotendeels dezelfde activiteiten als onderdeel C. Een belangrijk verschil is echter de gevallen (kolom 2) waarop de betreffende activiteit betrekking heeft. De drempelwaarden die in kolom 2 (gevallen) aangegeven staan, zijn in onderdeel D lager dan in onderdeel C.

Voor deze activiteiten, die boven de drempelwaarden van onderdeel D, maar beneden die van onderdeel C vallen, geldt niet een directe m.e.r.-plicht, maar een m.e.r.-beoordelingsplicht. In deze m.e.r.-beoordelingsplicht moet het bevoegd gezag beoordelen of de betreffende activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Het bevoegd gezag is het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het voorbereiden dan wel vaststellen/nemen van het betreffende plan of besluit.

2. **passende beoordeling:** In het geval van een plan toetsing of het uitvoeren van een passende beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming voor dit plan verplicht is vanwege de hierin opgenomen activiteit(en). In dat geval is het plan mogelijk m.e.r.-plichtig.
3. **toetsing aan de provinciale milieuverordening:** Provinciale Staten kunnen hierin aanvullend op het Besluit m.e.r. activiteiten aanwijzen die kunnen leiden tot een m.e.r.-plicht.

Ad. 1

Bij toetsing aan het Besluit m.e.r. blijkt dat de m.e.r.-(beoordelings-)plicht in dit geval NIET geldt, omdat de voorgenomen activiteit:

- niet in onderdeel C van het Besluit m.e.r. is opgenomen; en
- ver beneden de toepasselijke drempelwaarden in onderdeel D ligt (zie tabel 1.1). De voorgenomen activiteit bedraagt namelijk maximaal 500 woningen, terwijl de drempelwaarde 2.000 woningen bedraagt;
- ook de aantallen van de jachthaven blijven ver onder de grenswaarden (zie tabel 1.1.). De voorgenomen activiteit gaat uit van circa 25 ligplaatsen;
- de ontgronding voor de aanleg van de watergeul beslaat een terrein met een oppervlakte van circa 8 ha, hetgeen ruimschoots onder de drempelwaarde van 12,5 ha blijft.

Tabel 1.1 Onderdeel van de lijst Besluit m.e.r. dat van toepassing is op dit project

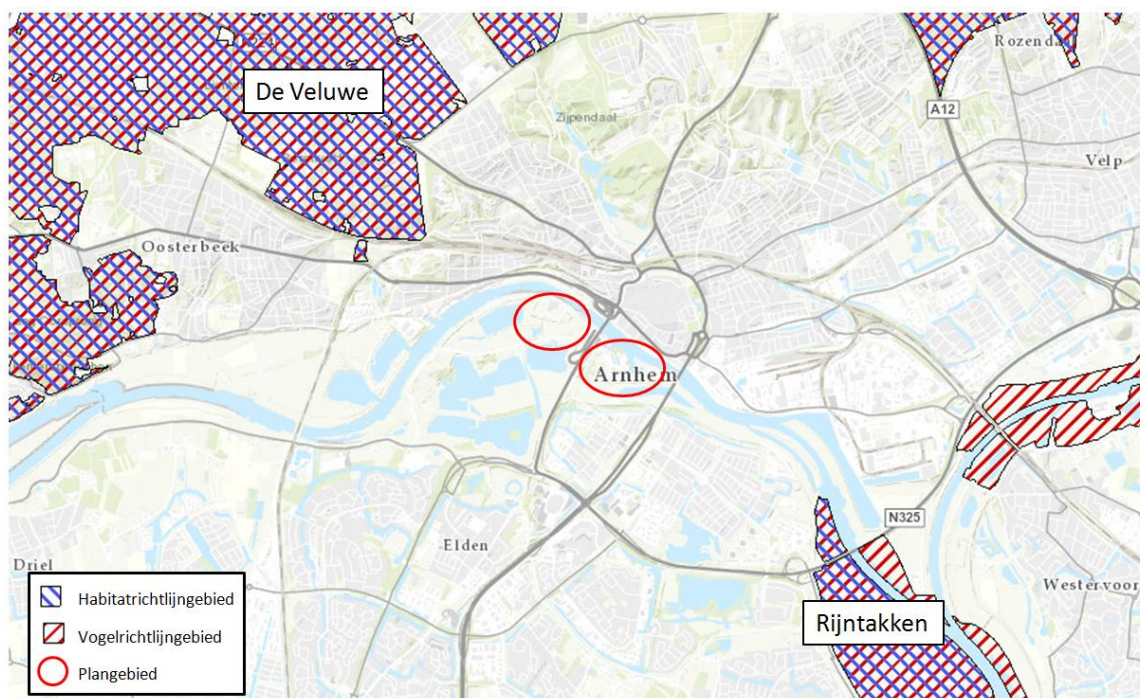
D 10	De aanleg, wijziging of uitbreiding van: a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen; b. jachthavens. c. vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of e. themaparken.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. 250.000 bezoekers of meer per jaar, 2°. een oppervlakte van 25 hectare of meer, 3°. 100 ligplaatsen of meer of 4°. een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het reconstructieplan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
D 11.2	De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer; 2°. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat; of 3°. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m ² of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.	De vaststelling van het plan, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
D 16.1	De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van 12,5 hectare of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2, en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die	Het besluit, bedoeld in artikel 3 van de Ontgrondingenwet.

D 10	De aanleg, wijziging of uitbreiding van: a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen; b. jachthavens. c. vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of e. themaparken.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. 250.000 bezoekers of meer per jaar, 2°. een oppervlakte van 25 hectare of meer, 3°. 100 ligplaatsen of meer of 4°. een oppervlakte van 10 hectare of meer in een gevoelig gebied.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het reconstructieplan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
	landbodem, anders dan bedoeld onder D 16.2.		wet.	

Ad. 2

De projectlocatie ligt in de nabijheid van het Natura2000-gebied Veluwe en Rijntakken. De kleinste afstand tussen de projectlocatie en het Natura2000-gebied de Veluwe is ongeveer 1,2 km en tot aan de Rijntakken ongeveer 2 km (zie afbeelding 1.1).

Afbeelding 1.1 Ligging Stadsblokken en Meinerswijk ten opzichte van Natura2000 gebieden De Veluwe en Rijntakken

Voor het bestemmingsplan is een verkennend stikstofdepositie onderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat significant negatieve effecten op het Natura2000-gebieden Veluwe en Rijntakken niet kunnen worden uitgesloten. Dit betekent dat een Passende Beoordeling volgens de Wet natuurbescherming uitgevoerd moet worden. Bij het opstellen van een Passende Beoordeling voor een bestemmingsplan, volgt uit artikel 7.2a lid 1 Wet milieubeheer een verplichting tot het doorlopen van een uitgebreide m.e.r.-procedure.

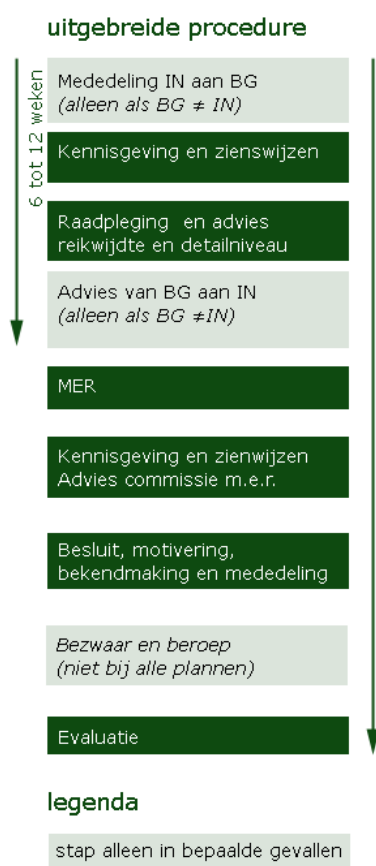
Ad. 3

In de provinciale milieuverordening van de provincie Gelderland staan geen activiteiten genoemd die, aanvullend op het Besluit m.e.r., m.e.r.-plichtig zijn. Deze route naar een m.e.r.-plicht is hierdoor niet van toepassing.

1.5 De te volgen procedure en inspraak

Een m.e.r. kan doorlopen worden middels een uitgebreide of een beperkte procedure. Bij een groot deel van de m.e.r.-plichtige gevallen is de uitgebreide procedure aan de orde, te weten bij alle plannen en bij complexe besluiten. De beperkte procedure geldt alleen voor besluiten als afdeling 3.4 Awb en één of meer artikelen van afdeling 13.2 Wm van toepassing zijn (art 7.24, lid 1 Wm). Op basis van voorgaande dient de uitgebreide procedure doorlopen te worden (zie ook afbeelding 1.2).

Afbeelding 1.2 Schematische weergave uitgebreide m.e.r. procedure. BG = bevoegd gezag. IN = initiatiefnemer

Notitie Reikwijdte en Detailniveau, inspraak en advies

Dit document is de NRD; een verplicht onderdeel van de m.e.r. De doelstelling van dit document is om:

- het project in algemene bewoordingen te introduceren en te omschrijven;
- de mogelijke gevolgen en haalbare alternatieven te identificeren;
- de activiteiten te benoemen die worden uitgevoerd tijdens de m.e.r. en beschreven in het MER.

Voor de m.e.r. wordt door de initiatiefnemer een NRD opgesteld en door het bevoegd gezag in procedure gebracht. De NRD is vormvrij. De gemeente kiest ervoor deze NRD vier weken ter inzage te leggen, gelijktijdig met de raadpleging van de 'wettelijke adviseurs' en de betrokken overheden. In deze periode is het mogelijk een reactie op de NRD te geven. De inspraak is met name bedoeld om een reactie te kunnen

geven op de alternatieven die worden onderzocht en op de aspecten die in het MER aan de orde zullen komen.

Tevens worden conform 7.8 Wm de wettelijke adviseurs geraadpleegd, waaronder de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en worden de betrokken overheden geraadpleegd (zoals het Waterschap Rivierenland en de Provincie Gelderland). Ten behoeve van de raadpleging krijgen zowel de wettelijke adviseurs als de betrokken overheden de NRD toegezonden.

Opstellen MER en ontwerpbestemmingsplan

Aan de hand van de NRD stelt de initiatiefnemer in overleg met de gemeente het MER op. In het MER wordt ook de Passende Beoordeling opgenomen; integraal, maar wel als zodanig zelfstandig herkenbaar. Tegelijkertijd wordt het ontwerpbestemmingsplan opgesteld. In het ontwerpbestemmingsplan wordt aangegeven hoe met de resultaten uit het MER is omgegaan.

Aanvaarding en inspraak MER

De gemeente Arnhem beoordeelt vervolgens in haar rol als bevoegd gezag of het MER op hoofdlijnen voldoet aan de vastgestelde NRD. Daarna wordt het MER tegelijkertijd met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd (3.8 Wro / 7.10 Wm). Een ieder kan zijn zienswijze geven op het MER. De gemeente zendt ook deze inspraakreacties door naar de Commissie voor de milieueffectrapportage (deze Commissie wordt vervolgens in de gelegenheid gesteld om een toetsingsadvies uit te brengen over het MER). De wettelijke adviseurs worden om advies gevraagd over het MER.

Toetsingsadvies Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie voor de milieueffectrapportage toetst het MER ten slotte als onafhankelijke partij, waarbij de NRD, adviezen en de inspraakreacties worden betrokken (artikel 7.12 Wm). De Commissie toetst of het MER en de Passende Beoordeling de essentiële informatie bevatten voor een besluit over de voorgenomen activiteit. Bij een positief toetsingsadvies bevat het MER voldoende informatie om de milieugevolgen volwaardig in de besluitvorming over het bestemmingsplan te betrekken.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader voor de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 3 gaat in op de voorgenomen activiteit en te onderscheiden alternatieven die worden onderzocht in het MER. Hoofdstuk 4 geeft de wijze van beoordelen van de verwachte milieueffecten weer van de aanleg en gebruik van de voorgenomen activiteit.

RELEVANTE WET- EN REGELGEVING EN BELEIDSKADER

De uitgangspunten en randvoorwaarden voor de besluitvorming over de voorgenomen activiteit vloeien voort uit wet- en regelgeving en beleid op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, natuur en cultuurhistorie. Deze paragraaf geeft al een beknopt overzicht van het huidige beleid en regelgeving op verschillende schaalniveaus (nationaal, provinciaal en gemeentelijk), voor zover van invloed op de voorgenomen activiteit. In het MER zal worden ingegaan op deze wet- en regelgeving en het beleid en de relatie met de voorgenomen activiteit.

2.1 Nationaal, provinciaal en regionaal niveau

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

De SVIR is op 13 maart 2012 van kracht geworden en geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn). Het Rijk formuleert in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk 'concurrerend', 'bereikbaar' en 'leefbaar&veilig'. Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelstellingen en dertien nationale belangen zijn:

- concurrerend = Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - nationaal belang 1: een excellent en internationaal bereikbaar vestigingsklimaat in de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren;
 - nationaal belang 2: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie;
 - nationaal belang 3: Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen;
 - nationaal belang 4: Efficiënt gebruik van de ondergrond;
- bereikbaar = Het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat. Hiervoor zijn de volgende nationale belangen benoemd:
 - nationaal belang 5: Een robuust hoofdnetwerk van weg, spoor- en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen;
 - nationaal belang 6: Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem van weg, spoor- en vaarweg;
 - nationaal belang 7: Het in stand houden van de hoofdnetwerken van weg, spoor- en vaarwegen om het functioneren van de netwerken te waarborgen;
- leefbaar & veilig = Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn:
 - nationaal belang 8: Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's;
 - nationaal belang 9: Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en klimaatbestendige stedelijke (her) ontwikkeling;

- nationaal belang 10: Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten;
- nationaal belang 11: Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten;
- nationaal belang 12: Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten.

Voor Stadsblokken - Meinerswijk zijn de nationale belangen 7 en 9 van toepassing vanwege het invloedsgebied van de Rijn, met haar scheepvaart en hoogwaterrisico's. Tevens is het nationaal belang 10 van toepassing vanwege de aanwezigheid van een archeologisch monument.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken.

Omgevingsvisie Gelderland

De Omgevingsvisie Gelderland vervangt het Streekplan en richt zich formeel op de komende tien jaar, maar biedt ook een doorkijk aan Gelderland voor een langere termijn. De provincie heeft in de Omgevingsvisie twee doelen gedefinieerd: een duurzame economische structuurversterking en het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving

Om deze doelen in beleid te vertalen, hanteert de provincie drie aandachtsgebieden: Dynamisch, Mooi en Divers Gelderland. Ontwikkelingen in Gelderland wil de provincie benaderen vanuit elk van deze drie perspectieven, die elkaar aanvullen:

- dynamisch: de (ruimtelijk-economische) ontwikkelingen en de geleiding daarvan op provinciaal niveau.
- mooi: de Gelderse kwaliteiten die bescherming nodig hebben en ruimte voor behoud door ontwikkeling.
- divers: het herkennen van de regionale verschillen in maatschappelijke vraagstukken en opgaven en het koesteren van de regionale identiteiten.

Omgevingsverordening

De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. Ten aanzien van onderhavig plangebied zijn de regels ten aanzien van de onderwerpen 'Grond- en drinkwater' en 'Natuur en Landschap' relevant.

Grond- en drinkwater

Het gebied Stadsblokken - Meinerswijk ligt in een intrekgebied. In gebieden die in een intrekgebied liggen, zijn geen bestemmingen toegestaan die de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas, mogelijk maken.

Natuur en landschap

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Dit GNN bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS en bevat tevens een 'Zoekgebied nieuwe natuur'. Daarnaast is er de Groene Ontwikkelingszone (GO). Daarin is ruimte voor verdere economische ontwikkeling van bestaande bedrijven, woningen en bouwwerken en andere functies, in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Delen van het gebied Stadsblokken - Meinerswijk maken onderdeel uit van het GNN en de GO.

Het beleid met betrekking tot het GNN is allereerst gericht op de bescherming en het herstel van de aanwezige natuurwaarden en daarnaast op de ontwikkeling van nieuwe natuurwaarden. De GO bestaat uit alle gebieden met een andere bestemming dan natuur binnen de voormalige Gelderse EHS. Bij een aantasting van de kernkwaliteiten zal een compensatieplan gemaakt moeten worden waarbij de bestaande

natuurwaarden worden versterkt. Voor het GNN en GO binnen het gebied Stadsblokken - Meinerswijk zijn onder andere de volgende natuur- en landschapsdoelen geformuleerd:

- natuurcomplex Meinerswijk en oostelijk gelegen Bakenhof;
- ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden;
- ontwikkeling struwelen en zomen op de overgang van bos naar uiterwaard;
- ontwikkeling water- en oeverhabitats;
- ontwikkeling hard- en zachthoutoibossen;
- ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden;
- ontwikkeling populaties van water-, oever- en moerasvogels;
- ontwikkelen biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën, w.o. ringslang en kamsalamander;
- ontwikkeling populatie bevers (en otters);
- Limes met castella;
- cultuurhistorische waarden van de uiterwaarden, oude kavelpatronen, doorbraakkolken, waterstaatswerken (kades en sluisjes), kleiwinningen;
- ecosysteemdiensten: recreatie, wateropvang en -afvoer;
- rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijk gebied.

Daarnaast maakt het gebied Stadsblokken - Meinerswijk deel uit van de Romeinse Limes. In de verordening zijn hierover regels opgenomen. De Limes is de unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt naast de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:

- forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden;
- militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens;
- scheepswrakken.

2.2 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Arnhem 2020

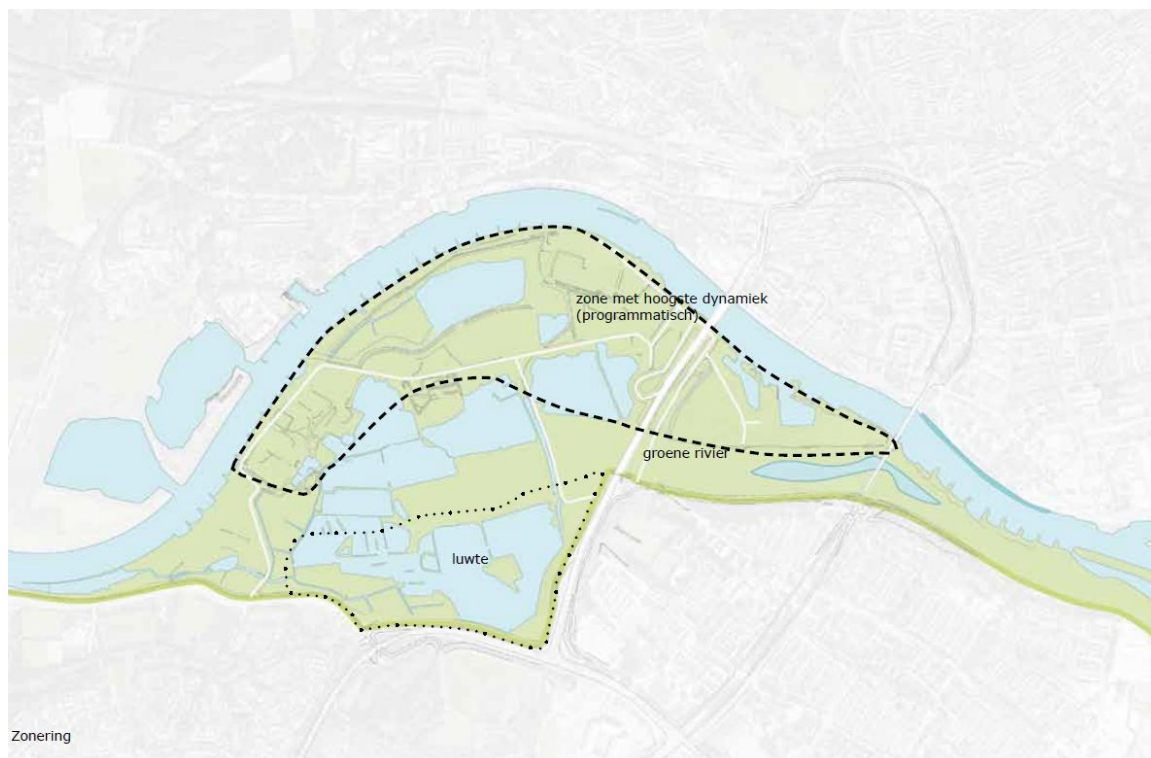
De Structuurvisie Arnhem 2020 (vastgesteld in 2012) biedt een strategisch kader voor ruimtelijke planning op stedelijk niveau voor de komende tien jaar. In de Structuurvisie is een aantal koersgebieden gemarkeerd waar zich ontwikkelingen aftekenen voor de korte of lange termijn. Het gebied Stadsblokken - Meinerswijk valt binnen het koersgebied 'Stadsblokken en Meinerswijk'. Over dit koersgebied staat onder meer: 'De potentie van Stadsblokken en Meinerswijk voor Arnhem ligt in de centrale ligging in de stad in combinatie met de natuurlijke, landschappelijke en historische waarden. Het best komen deze kwaliteiten tot hun recht in een toekomst van het gebied als uiterwaardenpark met grote recreatieve betekenis in het hart van de stad, dat noord, zuid, oost en west met elkaar kan verbinden: Stadsblokken en Meinerswijk als 'ontmoetingsplek voor de stad'. Een passende 'publieke bestemming' kan worden gerealiseerd bij de aanlanding van de verbinding met de binnenstad: een 'stepping stone' in Stadsblokken als bestemming voor bezoekers uit de binnenstad en het stadsdeel zuid. Deze stepping stone is onderdeel van het stedelijk 'ontmoetingspark' Stadsblokken en Meinerswijk, een centrale schakel in een verbindende reeks door het hart van de stad: de 'Stadspassage' die vanaf Arnhem-Centraal loopt naar de historische binnenstad, naar het Nieuwstraatkwartier aan de rivier, die van daaruit de verbinding legt met Stadsblokken en vervolgens naar 'Zuid'-Malburgen en de beide flanken bij de bruggen.'

Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk

Voor de gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk is door de gemeente Arnhem de gebiedsvisie Stadsblokken - Meinerswijk opgesteld. Deze gebiedsvisie is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 april 2012. De visie gaat uit van vier programmalagen:

- natuurprogramma in het zuidelijke deel;
- cultureel en recreatief met ondersteunende (woon)bebouwing op Stadsblokken en in de Praets;
- cultuurhistorisch programma verspreid in het gebied;
- overig recreatief programma in het midden- en noordelijk deel van Meinerswijk.

Afbeelding 2.1 Zonering Gebiedsvisie

De noordelijke zone in de Gebiedsvisie van Stadsblokken tot en met Steenfabriek Elden heeft de grootste dynamiek (zie afbeelding 2.1). Stadsblokken vormt hierin het zwaartepunt. De noordelijke zone is ook het meest gecultiveerd. Tussen Stadsblokken en Malburgen ligt de Groene Rivier met een uitloop in Meinerswijk. De zone reikt van Bakenhof tot de uitlaat in Meinerswijk. In deze zone domineert de beschikbaarheid voor de rivier. De derde zone ligt zuidelijk van de Groene Rivier in Meinerswijk. Dit deel van het projectgebied heeft de laagste dynamiek is het minst gecultiveerd en biedt de meeste ruimte voor spontane natuurontwikkeling.

De ontmoeting tussen de gecultiveerde stad en het uiterwaardenpark met robuuste natuur is het meest manifest ter plaatse van Stadsblokken met een uitloop naar Meinerswijk en Praets. Dit deel van het uiterwaardenpark leent zich voor het ontwikkelen van een programma met iconische waarde.

Uitwerkingskader fase 2 - gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk

De gebiedsvisie zelf biedt niet voldoende concrete handvatten om plannen op het niveau van stedenbouw en inrichting aan te kunnen toetsen. Daarom is het nodig om afspraken vast te leggen over de uitwerking van fase 2 van de gebiedsvisie. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Uitwerkingskader fase 2 - gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk.²

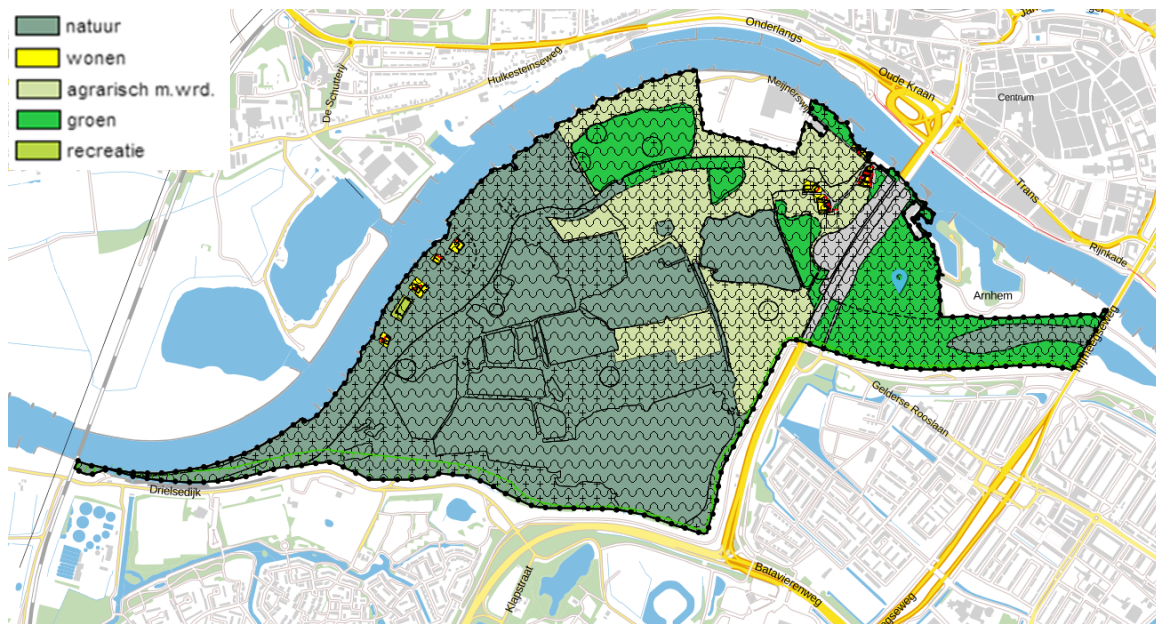
Bestemmingsplan Stadsblokken-Meinerswijk 2015

De uitvoering van de Gebiedsvisie is opgesplitst in twee fasen. De eerste fase betreft de uitvoering van rivierkundige maatregelen, het realiseren van een recreatief netwerk en het beleefbaar maken van cultuurhistorie. Dit vindt plaats in het gebied dat in eigendom is van de overheid en is geheel door de overheid gefinancierd. Voor dit gebied is het bestemmingsplan Stadsblokken-Meinerswijk 2015 vastgesteld. In dat bestemmingsplan is het realiseren van een nieuwe nevengeul als verlengde van de plas van Bruil reeds mogelijk, binnen de bestemming 'Waterstaat'.

² Bron: Uitwerkingskader fase 2 gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk, concept raadsbesluit 27 juni 2016, Gemeente Arnhem.

Voor het realiseren van het eiland Meinerswijk met natuur- en woonfuncties en de ontwikkelingen op Stadsblokken wordt een nieuw bestemmingsplan 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk' opgesteld, waarbij dit planMER een bijlage is. Met dit nieuwe bestemmingsplan worden de 'witte vlekken' in het bestemmingsplan Stadsblokken - Meinerswijk 2015 ingevuld (zie onderstaande afbeelding 4). Voor deze witte vlekken geldt nu geen planologisch regime meer. De daarvoor geldende plannen zijn opgesteld onder vigeur van de Woningwet 1901 en zijn op basis van artikel 9.3.2 tweede lid van de Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening op 1 juli 2013 vervallen. Het gaat dan om de omgeving van steenfabriek Meinerswijk, de locatie Stadsblokkenweg 1 (de jachtwerf) en de voormalige ASM-haven. Overigens zullen rond deze witte vlekken ook bestaande bestemmingen worden aangepast waarbij percelen met een agrarische bestemming en de bestemming park en landschap de bestemming natuur krijgen.

Afbeelding 2.2 Bestemmingsplan Stadsblokken Meinerswijk 2015

3

BESTAANDE ACTIVITEITEN EN ALTERNATIEVEN

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft in paragraaf 3.2 een toelichting op de bestaande activiteiten en in paragraaf 3.3 op de voorgenomen activiteit. Hierin worden ook het plan- en studiegebied behandeld. Paragraaf 3.4. gaat in op de alternatieven die in het MER onderzocht worden. In paragraaf 3.5 komt het vigerend bestemmingsplan aan bod en hoe de voorgenomen activiteit en de alternatieven doorwerken in het bestemmingsplan.

3.2 Bestaande activiteiten

Het gebied 'gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk', waar de ruimtelijke ontwikkeling wordt beoogd, wordt door de Nederrijn gescheiden van het centrum van Arnhem. Het gebied bevat onder andere natuur, groen en agrarische activiteiten (begrazingsgebied: weiden en maaien). Het gebied Stadsblokken wordt daarnaast momenteel gebruikt door het Watersportcentrum in de haven van Workum, inclusief scheepsbouw, scheepswinkel en botenopslag, de woonbootbewoners in de haven van Coers en de stichting stadsblokkenwerf aan de kop van de ASM haven. Aan de oostzijde wordt een kale vlakte gebruikt voor festivals. In het gebied Meinerswijk bevindt zich onder andere een paintballcentrum op het terrein van een voormalige steenfabriek. Daarnaast bevinden zich op het bedrijventerrein Meijnerswijk diverse kantoren, woningen, showrooms, opslagplaatsen, aanbieders van recreatie/activiteiten, botenopslag, stallingen van containers, een aanbieder van cursussen/workshops, opslag van en werkzaamheden aan auto's, een hondencrèche en werkplaats houtbewerking.

3.3 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is de private gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk, in afbeelding 5 hieronder opgenomen binnen de aanduiding 'zoekgebied programma' (stippellijn). Hierin zijn naast natuurontwikkeling de volgende ontwikkelingen voorzien (het functieprogramma):

- Maximaal 60.000 m² te realiseren programma aan wonen, culturele en recreatieve voorzieningen (nieuwe + bestaande bebouwing inclusief alle buitenruimte, evenemententerrein en openbare ruimte zoals wegen en parkeren).
- Hiervan zal maximaal 20.000 m² uit bebouwing bestaan, in principe gelijkelijk verdeeld over Stadsblokken en Meinerswijk.

Het eiland Meinerswijk is het terrein van de steenfabriek dat plaats maakt voor een schiereiland dat ontstaat door het graven van de hoogwatergeul. De plas van Bruil krijgt een inlaat en een uitlaat ten behoeve van de deze (hoog)watergeul. Het gebied Stadsblokken omvat onder meer de herontwikkeling van de deelgebieden Haven van Workum en de ASM werf.

Het streven is om in 2019 met de werkzaamheden voor de voorgenomen activiteit te starten.

Afbeelding 3.1 Gebiedsvisiekaart

3.4 Alternatieven

Een belangrijk onderdeel van de m.e.r.-procedure is het onderling vergelijken van alternatieven voor de voorgenomen activiteit. Alternatieven zijn activiteiten met een groot verschil in ligging, of met naar verwachting significant andere milieueffecten.

Het antwoord op de vraag welke alternatieven redelijkerwijs in beschouwing moeten worden genomen, is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval, zo blijkt uit de jurisprudentie van de Raad van State.³ Uitsluitend alternatieven dienen te worden beschouwd die, wat betreft de gevolgen voor het milieu die daarvan redelijkerwijs zijn te verwachten, mogelijk tot relevante verschillen kunnen leiden. Het is niet nodig om een beschrijving van alternatieven te maken voor alle denkbare uitvoeringsscenario's die in een bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Een locatiealternatief hoeft in dit geval redelijkerwijs niet in beschouwing te worden genomen, gelet op de specifieke locatie van de transformatie en de wensen van de gemeente en initiatiefnemer. De doelstelling van het plan (zoals vastgelegd in eerdere besluitvorming, zie paragraaf 2,2) kan niet kan worden gehaald zonder de beoogde woningbouw. De kosten en investeringen om het programma uit te voeren, waaronder begrepen het versterken van de natuurlijke en landschappelijke waarde(n), moeten worden gefinancierd door opbrengsten in het gebied zelf (aangevuld met externe subsidies). Er is geen reële mogelijkheid om op een andere locatie woningbouw toe te laten om gelden voor de beoogde gebiedsontwikkeling te genereren.

Voor deze voorgenumen activiteit worden zowel voor de gebruiksfase als voor de uitvoeringsfase verschillende alternatieven beschouwd. Deze alternatieven worden hieronder kort toegelicht.

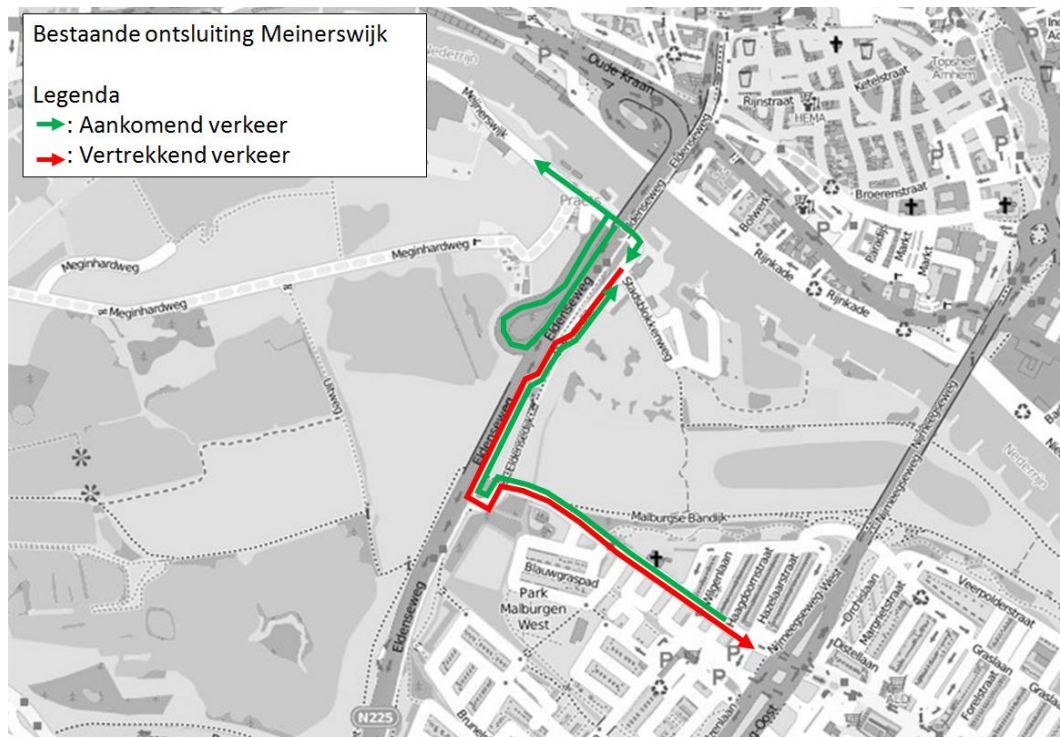
Gebruiksfasen

Het alternatief in de gebruiksfase is een alternatieve ontsluiting van het gebied Stadsblokken - Meinerswijk. Dit betekent dat naast de huidige verkeerssituatie voor de afwikkeling van het verkeer (zie afbeelding 3.2),

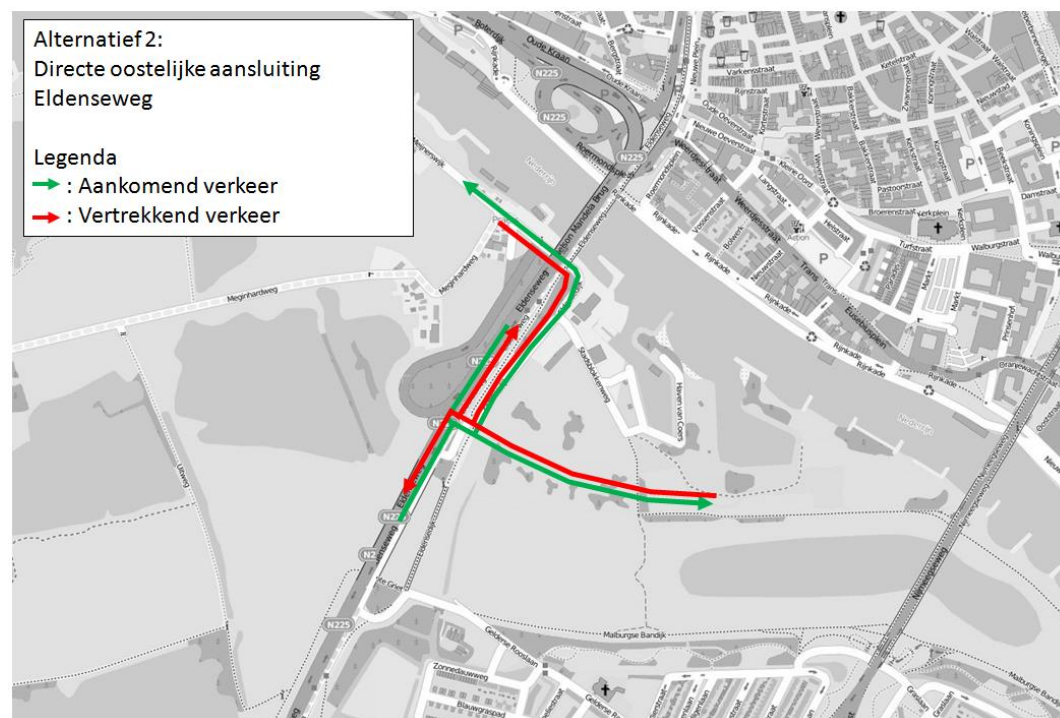
³ Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ARvS) 28 mei 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BD2641, r.o. 2.4.3.

het alternatief 'oostelijke aansluiting Eldenseweg' (gelijkvloerse kruising Eldenseweg, waardoor de huidige ontsluiting vervalt, zie afbeelding 3.3) wordt beschouwd. In beide gevallen wordt uitgegaan van de maximale planologische invulling van het bestemmingsplan.

Afbeelding 3.2 Alternatief 1. Bestaande ontsluiting Meinerswijk

Afbeelding 3.3 Alternatief 2. Oostelijke aansluiting Eldenseweg

Binnen deze twee alternatieven zijn verschillende uitwerkingen mogelijk (in MER-termen: variaties in een activiteit). Dit worden varianten genoemd. Binnen het hierboven weergegeven eerste alternatief (Bestaande ontsluiting Meinerswijk) wordt in het MER ook een variant onderzocht die uitgaat van een gelijkvloerse aansluiting op de Eldenseweg via de bestaande wegen Stadsblokkenweg en Eldensedijk.

Aanlegfase

In de aanlegfase wordt er allereerst van uitgegaan dat de verschillende onderdelen van het plan gelijktijdig worden gerealiseerd. Het alternatief in de aanlegfase betreft een gefaseerde ontwikkeling van het plan. Het plan bestaat uit de realisatie van zowel Stadsblokken als Meinerswijk. Beide gebieden maken onderdeel uit van hetzelfde plan. Deze gebieden liggen op circa 500 meter afstand van elkaar en kunnen los van elkaar gerealiseerd worden. Dit betekent dat deze gebieden ook gefaseerd in de tijd aangelegd kunnen worden, hetgeen invloed kan hebben op diverse milieuaspecten.

De drie alternatieven in de aanlegfase zijn de volgende:

1. gelijktijdige uitvoering van zowel Stadsblokken als Meinerswijk, inclusief de hoogwatergeul (basisalternatief: de 'worst case');
2. eerst wordt Stadsblokken aangelegd, inclusief de eventuele nieuwe verkeersontsluiting. Daarna wordt Meinerswijk aangelegd, inclusief de hoogwatergeul;
3. eerst wordt Meinerswijk aangelegd, inclusief de hoogwatergeul. Daarna wordt Stadsblokken aangelegd, inclusief de eventuele nieuwe verkeersontsluiting.

Hoogwatergeul in relatie tot het onderzoek naar stikstofdepositie

Met de aanleg van het deel Meinerswijk wordt (gelijktijdig) ook de hoogwatergeul gerealiseerd. Deze watergeul heeft tot doel de afwatering van de Nederrijn te verbeteren. Cumulatie met andere projecten die in dezelfde periode plaatsvinden (en stikstofdepositie kunnen veroorzaken) dient bij de toetsing van de stikstofdepositie aan het geldende toetsingskader betrokken te worden. Derhalve zal in het alternatief bij de aanleg van Meinerswijk de aanleg van de watergeul worden betrokken.

4

MILIEUEFFECTEN EN WERKWIJZE MILIEUBEOORDELING

In het MER worden de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven beschreven. Daardoor kunnen deze effecten een volwaardige rol spelen bij de besluitvorming. Onderzocht wordt of de effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven aanvaardbaar zijn of niet, waarbij mogelijk mitigatie of compensatie nodig is. Mitigatie is het verminderen van nadelige effecten (op het milieu) door het treffen van bepaalde maatregelen. Beschadigde natuur moet in beginsel worden gecompenseerd wanneer bij een project schadelijke effecten op beschermde natuurwaarden niet kunnen worden voorkomen of beperkt (door mitigerende maatregelen). De voorgenomen activiteit en alternatieven worden vervolgens vergeleken op basis van hun effecten. In paragraaf 4.1 wordt het beoordelingskader gepresenteerd en toegelicht. In paragraaf 4.2 wordt ingegaan op de methode van effectbeoordeling voor het MER en voor de nog uit te voeren passende beoordeling. In paragraaf 4.3 worden kennisleemten, monitoring en evaluatie toegelicht.

4.1 Beoordelingskader

Effecten op het milieu als gevolg van de voorgenomen activiteit en alternatieven zijn te verdelen in effecten tijdens de aanleg en het gebruik. Het op te stellen MER beschrijft deze effecten. In de Passende Beoordeling bij het MER wordt tevens onderzocht of er sprake is van cumulatie met andere activiteiten en projecten en indien relevant worden deze in beeld gebracht.

In het MER wordt op basis van regelgeving en beleid een beoordelingskader ontwikkeld waarmee de effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven beoordeeld worden. De effecten worden per milieuaspect beschreven aan de hand van beoordelingscriteria. In tabel 4.1 is per milieuaspect aangegeven welke criteria worden gebruikt en de wijze waarop de effecten worden beschreven en beoordeeld (kwantitatief en/of kwalitatief). Dit beoordelingskader kan door voortschrijdend inzicht in het MER nog aangepast worden.

Tabel 4.1 Beoordelingskader

Aspect	Criterium	Wijze van beoordelen
ecologie		
verstoring	effecten (ruimtebeslag, stikstofdepositie, geluid) op beschermde gebieden (Natura2000, Natuurnetwerk Nederland (NNN)) effecten op beschermde soorten (Flora- en faunawet)	kwantitatief en kwalitatief kwalitatief
bodem en water		
bodem	verstoring bodemopbouw bodemonverontreiniging maaiveldzetting niet-gesprongen explosieven	kwalitatief kwalitatief kwantitatief kwalitatief
water	verandering in grondwatersysteem invloed op waterkwaliteit waterveiligheid	kwantitatief kwalitatief kwalitatief

Aspect	Criterium	Wijze van beoordelen
verkeer		
verkeer	autobewegingen langzaam verkeer verkeersveiligheid (weg en water)	kwantitatief kwalitatief kwalitatief
hinderaspecten		
geluid	industriegeluid wegverkeergeluid cumulatie van geluid bouwgeluid	kwalitatief kwantitatief kwalitatief kwantitatief
lucht	effecten op luchtkwaliteit	kwantitatief
veiligheid		
externe veiligheid	plaatsgebonden risico groepsrisico	kwantitatief kwantitatief
landschap		
landschap	landschappelijk waardevolle elementen en structuren openheid en uitzicht	kwalitatief kwalitatief
cultuurhistorie	cultuurhistorische waardevolle elementen en structuren	kwalitatief
archeologie	aantasting archeologische waarden	kwalitatief
overige functies	ruimtegebruik wonen werken recreëren sociale veiligheid	kwalitatief kwalitatief kwalitatief kwalitatief kwalitatief

4.2 Effectbeoordeling in m.e.r. en passende beoordeling

Op basis van artikel 7.7, lid 1, sub d van de Wet milieubeheer, moet het MER een beschrijving bevatten van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen. Om de effecten van de voorgenomen activiteit en alternatieven per aspect te kunnen vergelijken, worden deze beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. De m.e.r.-referentiesituatie omvat de huidige situatie en de autonome ontwikkelingen van de onderzochte aspecten in het studiegebied, ervan uitgaand dat de voorgenomen activiteit niet gerealiseerd wordt.⁴

De wijze waarop de effecten worden beoordeeld kan kwalitatief, kwantitatief of een combinatie van beide (semikwantitatief) zijn. In het geval van een kwalitatieve beoordeling is er sprake van een oordeel op basis van expert judgement. Hieraan liggen geen berekeningen en/of andere kwantitatieve data ten grondslag. Bij een kwantitatieve beoordeling is er sprake van een oordeel op basis van berekeningen. Bij een semikwantitatieve beoordeling is er sprake van een kwalitatieve beoordeling maar wel op basis van ondersteunende data in de vorm van bijvoorbeeld kaartbeelden.

⁴ Zie ABRvS 23 september 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2982, r.o. 3.5 en ABRvS 5 augustus 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2527, r.o. 4.3-4.4.

Bij de effectbeoordeling wordt (indien relevant) onderscheid gemaakt tussen tijdelijke effecten, die bijvoorbeeld optreden tijdens de aanleg, en permanente effecten (effecten tijdens het gebruik).

De beoordeling wordt, indien mogelijk, via kaartmateriaal weergegeven, gemotiveerd en met tekst onderbouwd. De beoordeling per criterium is waar mogelijk vertaald naar een score op een vijfpuntsschaal (zie tabel 4.2).

Tabel 4.2 Beoordelingsmethodiek

Score	Oordeel ten opzichte van de referentiesituatie
--	de voorgenomen activiteit leidt tot een sterk negatieve verandering of normoverschrijding
-	de voorgenomen activiteit leidt tot een beperkt negatieve verandering
0	de voorgenomen activiteit onderscheidt zich niet van de referentiesituatie
+	de voorgenomen activiteit leidt tot een positieve verandering
++	de voorgenomen activiteit leidt tot een sterk positieve verandering

Passende beoordeling

In de op te stellen passende beoordeling zijn de volgende aspecten relevant: de feitelijke situatie in de omliggende Natura2000-gebieden Veluwe en Rijntakken zelf, de gevolgen van het voorziene bestemmingsplan die beoordeeld moeten worden op grond van de maximale planologische invulling van het bestemmingsplan⁵, en de referentiesituatie, dat is de feitelijke situatie in het plangebied voordat het plan wordt vastgesteld.⁶ De gevolgen van het voornemen op de locatie worden in de passende beoordeling beoordeeld in samenhang met deze referentiesituatie.

4.3 Kennisleemten, monitoring en evaluatie

In het MER wordt onderzocht welke kennisleemten bestaan en wat hun betekenis voor de besluitvorming is. Voor kennisleemten die van belangrijke betekenis zijn, wordt een monitoringsprogramma opgesteld waarmee kan worden bepaald of de gemeten effecten overeenkomen met de voorspelde effecten en of andere aanvullende maatregelen nodig zijn om de effecten te beperken. Deze gegevens kunnen tevens worden gebruikt voor de evaluatie van de besluitvorming tijdens of na afloop van de realisatie van de voorgenomen activiteit.

⁵ ABRvS 5 december 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY5129, r.o. 19.6.

⁶ ABRvS 5 december 2012, ABRvS 19 augustus 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2639, r.o. 4.6 e.v. en ABRvS 18 november 2015, ECLI:NL:RVS:2015:3507, r.o. 20.7.

Bijlage(n)

I

BIJLAGE: BEGRIPPENLIJST

Tabel I.1 Begrippenlijst

Begrip	Uitleg
alternatief	een andere manier dan de voorgenomen activiteit om (in aanvaardbare mate) tegemoet te komen aan de doelstelling(en). De Wet milieubeheer schrijft voor, dat in een MER alleen alternatieven moeten worden beschouwd, die redelijkerwijs in de besluitvorming een rol kunnen spelen.
aspect	aspecten zijn hoofdonderwerpen, bijvoorbeeld water (aspect). Binnen een aspect kunnen eventueel deelaspecten worden onderscheiden (bijvoorbeeld waterkwaliteit).
autonome ontwikkeling autonome situatie	veranderingen, die zich in het milieu zullen voltrekken als noch de voorgenomen activiteit, noch een van de alternatieven worden gerealiseerd. Zie ook 'referentiesituatie'.
bestemmingsplan	de planologische inpassing van een initiatief, waarbij de gemeente bevoegd gezag is.
bevoegd gezag	in het kader van de Wet milieubeheer, de Wet op de ruimtelijke ordening, de Waterwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Natuurbeschermingswet 1998 of een andere wet waaruit volgt dat een vergunning benodigd is: één of meer overheidsinstanties die bevoegd zijn om over de activiteit van de initiatiefnemer het besluit te nemen waarvoor het milieueffectrapport wordt opgesteld.
commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie (voor de) m.e.r.)	commissie van onafhankelijke deskundigen die het bevoegd gezag adviseert over de gewenste inhoud van het milieueffectrapport en in een latere fase in het toetsingsadvies over de kwaliteit van het milieueffectrapport.
compensatie	wanneer bij een project schadelijke effecten op beschermde natuurwaarden niet kunnen worden voorkomen of beperkt (door mitigerende maatregelen), moet beschadigde natuur gecompenseerd worden.
natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur (EHS))	samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden. Het vormt de basis voor het Nederlandse natuurbeleid. Het is de basis van een beleidsplan dat tot doel heeft de natuurwaarden in Nederland te stabiliseren.
initiatiefnemer	degene die een m.e.r.-(beoordelings-)plichtige activiteit wil ondernemen, in dit geval KondorWessels Projecten
mitigatie	het verminderen van nadelige effecten (op het milieu) door het treffen van bepaalde maatregelen.
milieueffectrapportage (m.e.r.)	de procedure van milieueffectrapportage; een hulpmiddel om bij besluitvorming het milieubelang volwaardig mee te laten wegen. De procedure bestaat onder andere uit het opstellen van een milieueffectrapport (MER) waarin de effecten op het milieu van de voorgenomen activiteit worden onderzocht.
MER	milieueffectrapport. Een openbaar document waarin van een voorgenomen activiteit en van redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten de te verwachten gevolgen voor het milieu in hun onderlinge samenhang op systematische en zo objectief mogelijke wijze worden beschreven.
natura2000-gebieden	Natura2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Het netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Het netwerk is in opbouw: nog niet alle lidstaten hebben definitief alle gebieden aangewezen.
notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)	deze notitie wordt vastgesteld op basis van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (voorheen 'startnotitie' genoemd) en de daarop ontvangen zienswijzen, reacties en adviezen. Inhoudelijk geeft de Notitie Reikwijdte en Detailniveau aan met welke reikwijdte en met welke diepgang (detailniveau) de alternatieven onderzocht en beschreven dienen te worden in het milieueffectrapport (MER).
Passende Beoordeling	een Passende Beoordeling is een beoordeling van de effecten van een activiteit op de natuurdoelstellingen van een Natura2000-gebied. Wanneer significante effecten op Natura2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten kunnen worden of onzeker zijn, moet er een Passende Beoordeling worden uitgevoerd. De activiteit kan worden toegestaan als uit de Passende Beoordeling blijkt dat deze niet leidt tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura2000-gebied.
plangebied	het gebied waarbinnen de voorgenomen activiteit, of een van de alternatieven, kan worden

Begrip	Uitleg
	gerealiseerd. Vergelijk: studiegebied.
referentiesituatie	bij deze situatie wordt uitgegaan van de bestaande situatie en de autonome ontwikkeling. Deze situatie dient als referentiekader voor de effectbeschrijving van de alternatieven in het MER.
studiegebied	het gebied waarbinnen zich milieugevolgen kunnen voordoen als gevolg van de voorgenomen activiteit (of alternatieven) en dat dient te worden beschouwd in het MER. De omvang van het studiegebied kan per milieuaspect verschillen. Vergelijk: plangebied.
variant	een variatie op een alternatief op een (klein) onderdeel, subkeuze binnen een alternatief.

